

Kad saskarne, veicinot tālpārdošanu, klūst atbildīga par PVN iekasēšanu? 2/46/21



Projektu vadītājs nodokļu konsultāciju
nodaļā, PwC Latvija
Matīss Auziņš

Preču tirdzniecībai internetā klūstot populārai, arvien vairāk uzņēmumu dažādās elektroniskās saskarnēs (piemēram, tirdzniecības vietās, platformās vai portālos) ne tikai pārdod savas preces, bet arī veicina trešo pušu preču pārdošanu. Atbilstoši PVN grozījumiem, kas stājās spēkā šā gada 1. jūlijā, noteiktos gadījumos trešo pušu piegādes veicinošas saskarnes ir atbildīgas par PVN iekasēšanu preču pārdevēja vietā. Šajā rakstā – par gadījumiem, kuros uzskatāms, ka nodokļa maksātājs (saskarne) pats ir iegādājies un tālāk pārdevis preces, klūdams par t.s. domājamo piegādātāju.

Domājamais piegādātājs

Saskaņā ar [PVN likuma 6. panta](#) piekto un sesto daļu uzskata, ka nodokļa maksātājs pats ir saņēmis un piegādājis preces, ja tas, izmantojot elektronisku saskarni, veicina:

- no trešajām valstīm vai trešajām teritorijām importētu preču tālpārdošanu sūtījumos, kuru patiesā vērtība nepārsniedz 150 eiro;
- tāda nodokļa maksātāja, kurš neveic saimniecisko darbību Eiropas Savienībā, veikto preču piegādi Eiropas Savienībā personai, kura nav nodokļa maksātājs.

No šīm tiesību normām secināms, ka nodokļa maksātājs, kurš veicina piegādi, izmantojot saskarni, klūst par domājamo piegādātāju šādos gadījumos:

- Preču sūtījums, kura patiesā vērtība nepārsniedz 150 eiro, ir piegādāts pircējam ES un importēts ES no trešās valsts neatkarīgi no tā, vai pamatdarījuma piegādātājs/pārdevējs veic saimniecisko darbību ES vai ārpus ES.
- Preces, kas jau ir izlaistas brīvā apgrozībā ES, vai preces, kas atrodas ES, tiek piegādātas klientiem ES neatkarīgi no to vērtības, ja pamatdarījuma piegādātājs/pārdevējs neveic saimniecisko darbību ES.

Tātad nodokļa maksātājs, kas veicina piegādi, izmantojot saskarni, neklūst par domājamo piegādātāju šādos gadījumos:

- Preču sūtījums ar patieso vērtību virs 150 eiro ir importēts ES neatkarīgi no tā, kur saimniecisko darbību veic pamatdarījuma piegādātājs/pārdevējs.
- Preces, kas jau ir izlaistas brīvā apgrozībā ES, vai preces, kas atrodas ES, tiek piegādātas klientiem ES neatkarīgi no to vērtības, ja pamatdarījuma piegādātājs/pārdevējs veic saimniecisko darbību ES.

Vēlamies uzsvērt, ka pat gadījumā, ja trešās valsts uzņēmums ir reģistrēts kā PVN maksātājs kādā dalībvalstī, saskarne var klūt par domājamo piegādātāju. Uzņēmumiem var būt pienākums reģistrēties kā PVN maksātājiem dažādu iemeslu dēļ (piemēram, preču piegāde no kādas dalībvalsts vai tādu pakalpojumu sniegšana, kuru sniegšanas vieta ir šajā dalībvalstī). Par saimnieciskās darbības veikšanu

liecina pastāvīgās iestādes esība kādā dalībvalstī. Lai uzskatītu, ka ir izveidojusies pastāvīgā iestāde, parasti šajā dalībvalstī jābūt cilvēkiem un tehniskiem resursiem, kas iesaistās saimnieciskās darbības veikšanā. No praktiskā viedokļa saskarnēm varētu būt grūti iegūt informāciju, lai pārliecinātos, vai pamatdarījuma piegādātājs/pārdevējs veic saimniecisko darbību ES.

Saskarnei klūstot par domājamo piegādātāju, var rasties dubultā aplikšana ar PVN.

Piemēram, trešās valsts uzņēmums, kas nav reģistrējies kā PVN maksātājs ES, iegādājas preces ES un ar saskarnes starpniecību pārdod tās ES pircējam. Sākotnējam pārdevējam rodas pienākums piemērot PVN par piegādi trešās valsts uzņēmumam, un saskarnei rodas pienākums iekasēt PVN par darījumu, kurā saskarne veicina preču pārdošanu gala pircējam ES. Tā kā trešās valsts uzņēmums nav reģistrēts dalībvalstī, kurā tas iegādājies preces, neskatoties uz to, ka uzņēmuma veiktā piegāde saskarnei ir neapliekama ar tiesībām atskaitīt priekšnodokli, tam visdrīzāk nebūs iespējas savas atskaitīšanas tiesības izmantot, ja vien konkrētā dalībvalsts nav ieviesusi šādas pārmaksas atmaksāšanas mehānismu. Vismaz Latvijas [PVN likums](#) tādu neparedz.

No minētā secināms, ka rūpīgi jāanalizē preču piegādes plūsmas un PVN piemērošana tām, lai nerastos dubultā aplikšana ar PVN.